

Saulėta, dieną 60°, naktį 45°
Saulė teka 7:08, leidžiasi 6:02

SOVIETU SAJUNGA PERKA AMERIKOS JAVUS

AMERIKOS ŽYDAI PATENKINTI SUSITARIMU DĖL EMIGRACIJOS

WASHINGTONAS. — Amerikos-Sovietų Sąjungos prekybos sutartis, kurios implementavimas buvo sutrukdymas senatė, bus patvirtinta gruodžio mėn. Senatorius Jackson, sen. Javits, sen. Ribikoff ir kongreso narys Charles Vanik sutiko atšaukti savo rezoliucijas, kurios abiejuose kongreso rūmuose reikalavo padidintos ir laisvesnės emigracijos iš Sovietų Sąjungos už prekybos sutartį numatytas lengvatas. Sen. Jacksonas šeštadienį pavadino susitarimą su Maskva "istorinės reikšmės" susitarimu.

Per ilgus mėnesius užtrukusias Kissingerio slaptas derybas su sovietų ambasadorium Dobryninu paaikšėjo, kad Maskva sutiktų už prekybos sutarties priėmimą padaryti nuolaidų emigracijos srityje, tačiau nenori, kad apie šias derybas būtų kas viešai skelbiama. Kongreso opozicija atsisakė sutikti su šia "slaptumo sąlyga". Po posėdžio su prezidentu Fordu, sekretoriumi Kissingeriu, senatoriai tuoj viešai paskelbė apie savo laimėjimą.

Nors emigracijos rezoliucija kalba kongrese apie visų sovietų piliečių laisvę emigruoti, praktiškai ši nuolaida greičiausiai bus taikoma tik žydams. Susitarimas tarp valstybės departamentų ir senato nuolaidas emigracijos klausime taiko ne tik Sovietų Sąjungai, bet visoms komunistinėms valstybėms, kurios dar neturi su Amerika prekybos pagal "favoritinės šalies principus". Tik Lenkija ir Jugoslavija gauna "favoritinės šalies" privilegijas ir mutus. Jei kitos komunistinės valdomos šalys norės tokios prekybos, jos turės pažadėti leisti savo piliečiams emigruoti.

Pernai Maskva išleido rekordinį savo žydų skaičių emigruoti į Izraelį, — net 35,000. Pagal susitarimą su Amerika, ji žada per metus išleisti 60,000.

Dvi didžiausios Amerikos žydų organizacijos: Nacionalinė Konferencija Sovietų Žydų reikalams ir Didžiųjų Amerikos Žydų Organizacijų Prezidentų konferencija paskelbė bendrą pareiškimą, kuriame išreiškiama padėka už susitarimą, tačiau pridėdama, kad susitarimo vykdymas ir jo pasiekimas priklauso nuo Kremliaus. "Mes budriai stebime, kad sovietai laikytųsi susitarimo ir susiprati mo sąlygų". Mes toliau spausime ir dėl teisių tų žydų, kurie nori laisvai, kaip žydai, likti ir gyventi Sovietų Sąjungoje, sakoma Amerikos žydų pareiškimė.

ROMA. — Teroro sprogimai sužalojo penkis Fiat automobilių bendrovės įstaigas ar sandėlius. Fiat fabrikai, dėl blogo biznio, dirba tik tris dienas per savaitę ir įvyksta daug darbininkų neramumų.

Darbo unių federacijos vad. George Meany neseniai pasisakė senatė prieš prekybą su Sovietų Sąjunga, kuri iš tos prekybos siekianti vienašališkos naudos.

IŠ VISO PASAULIO

ČIKAGA. — Rūta Nainytė, 21 m. Illinois un-to studentė, buvo išrinkta iš 23 tautybių merginų "Chicago Holiday Folk Fair" karalaite. Ji gavo karūną iš mero Richard Daley ir karaliaus Navy Pier mūgėje lapkričio 2 ir 3 d.

NICOSIA. — Sekmadienį Kipro saloje buvo pasikeista 500 turkų ir graikų belaisviais. Jų iš viso yra 3,400.

SEOULAS. — P. Korėjos teismas skyrė mirties bausmę Moon Se Kwangui, kuris nušovė atėntatę prezidento Parko žmoną.

KAIRAS. — Nors Suezio kanalas dar heatidarytas, Egipto valdžia paskelbė, kad kainos už laivų perplaukimą tuo kanalu bus žymiai pakeltos.

BEIRUTAS. — Alžiro prezidentas Boumediene ragina aravus nacionalizuoti visas užsienio naftos bendroves arabų šalyse.

SANTIAGO. — Čilės užsienio reikalų sekretorius, kapitonas Claudio Collados pareiškė spaudai, kad Sovietų Sąjunga pažadėjo svarstyti Čilės pasiūlymą paleisti tiek politinių Čilės kalinų, kiek jų paleis Kuba ir Sovietų Sąjunga. Prieš kelias dienas sovietų Tass agentūra panašią žinią paneigė, tačiau Čilės žiniomis, Maskva atsakiusi Ženevos esančiam Raudonojo Kryžiaus centrui ir pažadėjusi klausymą svarstyti.

MASKVA. — Egiptas ir Sovietų Sąjunga paskelbė, kad jos reikalauja, kad būtų įsteigta nepriklausoma Palestinos valstybė ir kad Palestinos atstovai dalyvautų Ženevos taikos derybose kartu su kare dalyvavusiomis arabų valstybėmis ir Izraeliu.

WASHINGTONAS. — Watergate teismo salėje linksmesnis momentas įvyko, kai buvo klausomasi buv. prezidento Nixono pasikalbėjimo su John Dean juostelės. Vienoje vietoje jiedu kalbėjosi apie teisėją Sirica, kuris yra Watergate bylos teisėjas. Dean pasakė Nixonui, kad Sirica kartais yra "kalės vaikas". Teisėjas Sirica nusijuokė ir palingavo galva.

SAN FRANCISCO. — Šiame mieste blusos taip užpuolė žmones, kad parduotuvės pritrūko parduodamų "blusų apykaklių" šunims ir katėms. Apykaklės išdidžiai nešioja jauni žmonės, kuriuos blusos daugiausia puola, nes "hipių kultūra" nepripažįsta vandens ir muilo.

BELFASTAS. — Šiaurinėje Airijoje pagausėjo teroro veiksmų. Susišaudyme žuvo 17 m. Michael Hughes, katalikas, kurio tėvas žuvo sprogrime 1972 m.

SAN FRANCISCO. — Rand korporacijos tyrinėtojas Bran Jenkins pareiškė, kad atėityje tarptautinės teroristų organizacijos gali pradėti naudoti atominius ginklus. "Mes nekalbėsime daugiau apie lėktuvų pagrobimus, net apie ištisų miestų pagrobimus", pareiškė Jenkins.

Lenkijos komunistų partijos vad. Gierkas (kairėje) sumuša stiklais su prezidentu Fordu. Po penkių dienų vizito Amerikoje Gierkas spalio 14 d. grįžo į Lenkiją.

1,000 veršiukų Honduro šalpai

WASHINGTONAS. — Baltieji Rūmai įsakė žemės ūkio departamentui išsiųsti apie 1,000 veršiukų, kuriuos ūkininkai ėmė naikinti, į Hondurą, nukentėjusiems nuo potvynių šelpiti. Praėjusį antradienį Wisconsinie buvo sunaikinta 636 veršiai.

Nacionalinė ūkininkų Organizacija paskelbė, kad iš Wisconsinio, Illinois ir Iowos ūkių bus išsiųsta į Hondurą apie 80,000 svarų veršienos. Federalinė valdžia apmokės už transportą iki Miami. Dubuque Packing Co. skerdykla sutiko paskersti 1,000 veršiukų be atlyginimo ir tos skerdyklos ūkininkams suteikė pervedži veršiukus laisvalaikui.

Wisconsinio ūkininkų organizacijos išdėtininkas Jim Runde paaiškino, kodėl ūkininkams neapsimoka veršiukų auginti. Dabar tipėmis kainomis veršiukai gimę pieninėms karvėms išgeria daugiau pieno, negu jie patys verti rinkoje. Tas pienas ūkininkams atneša daugiau pinigų, negu veršiukas, kuris parduodamas už 15 dol.

Rockefellerio didelės aukos

WASHINGTONAS. — Viceprezidento vieton nominuotas Nelsonas Rockefelleris šeštadienį atidengė, kad jis nuo 1957 meto paaukojo įvairiems švietimo, meno, šalpos darbams 24,712,245 dol.

Penktdienį Rockefelleris paskelbė, kad jam teks primokėti pajamų mokesčių inspekcijai apie milijoną dolerių su nuosimūnais ir katėmis. Apykaklės išdidžiai nešioja jauni žmonės, kuriuos blusos daugiausia puola, nes "hipių kultūra" nepripažįsta vandens ir muilo.

Vis daugiau kongreso narių abejoja ar Rockefelleris bus patvirtintas viceprezidentu. Jam gerokai pakenkė atidengimas, kad jis davė didelę sumą "dovanų" įvairiems viešiesiems pareigūnams. Prezidentas Fordas šeštadienį pareiškė, kad jis turi pilną pasitikėjimą Rockefelleriu.

LOS ANGELES. — Senatorius Sam Ervin, pagrarsėjęs per Watergate komitetą veiklą, davė leidimą pavadinti vieną lenktynių arklį savo vardu "Sam Ervin".

Grupė kroatų laukia teismo

ZADARAS. — Jugoslavijos valstybės prokuroras pranešė, kad 16 kroatų apkaltinti priešvalstybine veikla ir planavimu nuversti prezidento Tito vyriausybę. Jie buvo suimti birželio mėnesį, tik vienam pavyko pabėgti ir išsislapstyti iki šiol. Lapkričio mėnesį bus pradėtas kroatų teismas.

Suimtiųjų tarpe yra universiteto profesorių ir studentų. Jie suorganizavo Kroatijos Išlaisvinimo Armiją, kuri turėjo ginklų ir amunicijos. Grupė planavusi plesimus, sabotazo veiksmus ir atentatus prieš Jugoslavijos vadus. Jiems visiems gresia mirties bausmė.

Palestinos vadas bijo New Yorko

BEIRUTAS. — Palestinos Išlaisvinimo Organizacijos vadas Yassir Arafat atėinantį mėnesį planuoja vykti į Jungtines Tautas, tačiau jo adjutantai bijo, kad New Yorkas gali jį nepalankiai sutikti ir lygina kelionę į New Yorką su kelione į Tel Avivą. Generalinė JT Asamblėja pakvietė palestiniečių vadą atvykti, tačiau bijoma pikto New Yorko žydų demonstracijų.

Šeštadienį palestiniečių vadas susitiko Libane su Prancūzijos užsienio reikalų ministru Jean Sauvagnargues, kuris važinėja po Viduriniųjų Rytų šalis.

MILWAUKEE. — Miesto mēras Henry Maier vetavo miesto tarybos pasiūlymą uždrausti rūkyti miesto rotušėje. Meras sako, kad rūkoriai tarnautojai bus pikti ir susirinkimuose neramiai laikysis. Be to, gali atsirasti įvairių slapų "rūkyklų".

DALLAS. — Komediantas Jack Benny, 80 m., staiga susirgo prieš pat savo pasirodymą scenoje.

KLOOSTERZANDE. — Olandijoje įvedus griežtas bausmes už vairavimą girtame stovyje, grupė taverių, barų, viešbučių savininkų kiekvieną penktadienį sando autobusą, kuris mėgėjus išgerti nuveža į klubus ir restoranus ir vakare parveža namo.

Dar dvi lygiosios Karpovo naudai

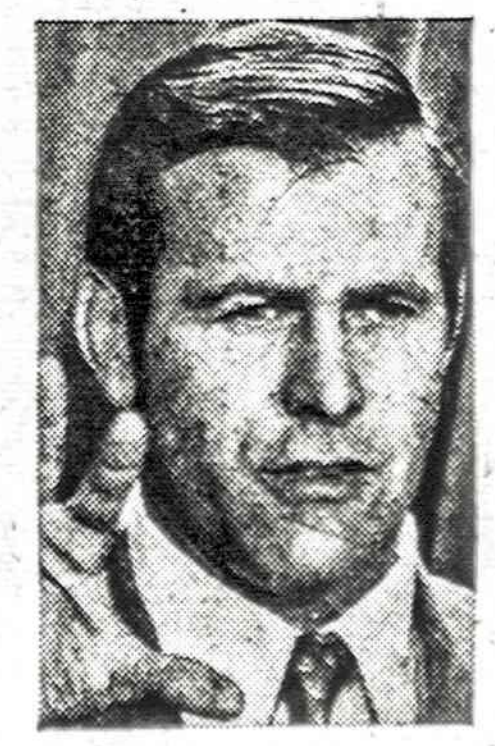
MASKVA. — Sovietų didmeistrai Anatolijus Karpovas ir Viktoras Korčojus susitarė netęsti savo 18-tos partijos, kuri buvo nebaigta po 10 valandų lošimo ir paskelbė lygybą. Penktadienį jiedu pradėjo 14-tą partiją ir ji baigėsi lygybomis po 30 ėjimų. Pirmadienį bus pradėta 15-toji partija.

Karpovas yra favoritas laidoje šį susitikimą ir tuo pačiu tapti konkurentu pasaulio čempionui Fischeriui, su kuriuo būtu lošiama ateinančių metų vasarą, jei Fischeris priims Tarptautinės Sachmatų Federacijos taisykles pasaulio čempionatui. Jei jis taisykles atmes ir pasitrauks iš čempiono sosto, jį automatiškai gaus Karpovo-Korčojaus susitikimo laimėtojas. Po 14-kos partijų Karpovas veda 2-0. Jei jis daugiau ir nelaimėtų partijų, o tik išlaikytų dabartinę padėtį, jis bus laimėtojas.

LONDONAS. — Moterys Britanijoje ir Vokietijoje dažniau pradėjo eiti tikrinti sveikatos, kad būtų nupiautos krūtys prezidento Fordo ir Nelsono Rockefellerio žmonoms.

VATIKANAS. — Katalikų bažnyčios sinodas į naują sinodo tarybą, kurioje yra 15 narių, išrinko amerikietį Cincinnati arkivyskupą Joseph Bernardin.

DETROITAS. — Chryslerio bendrovė atšaukė pataisymams 991 sunkvežimį ir autobusą, kuriuose pastebėti defektai užpalkinėje ašyje.

Donald Rumsfeld, prezidento Fordo dešinioji ranka Baltuose Rūmuose, atmetė anksčiau naudotą sen. Haigso titulą "štabo viršininkas" ir vadina save "koordinatorium".

NUTARTA PARDUOTI 1 MIL. TONŲ KUKURŲŲ, 1.2 MIL. TONŲ KVIEČIŲ

WASHINGTONAS. — Iš Maskvos sugrįžęs izdo sekretorius William Simon pranešė, kad sovietai pirks iš Amerikos mažiau javų, negu buvo pasiryžę pirkti, kol prezidentas Fordas nesu laikė tos prekybos. Amerikiečiams pavyko įtikinti Maskvos vadus, kad jie pirktų mažiau kukurūzų, o daugiau kviečių. Be to, javai bus išsiunčiami dalimis iki kitos vasaros derliaus. Sekretoriui Simonui rusai pažadėjo atėityje iš anksto pranešti apie savo pirkimo planus, kad Amerikoje būtų galima planuoti, kam ir kiek galima javų parduoti, nedarant žalos vidaus prekybai.

Komunistai svarsto kaip paimti valdžią

VARŠŪVA. — Europos komunistų partijų pasitarime Varšuvoje, kur dalyvauja komunistų delegacijos iš 28 valstybių, daugiausia kalbama apie "liaudies frontus" ir galimas koalicines komunistų ir kitų partijų vyriausybes. Portugalijos komunistų atstovas kalbėjo ne apie savo partijos dalyvavimą Portugalijos vyriausybėje, bet apie bendradarbiavimą tarp komunistų ir socialistų Prancūzijoje.

Vienas aukštas Lenkijos delegacijos pareigūnas pareiškė, jog nuotaikos Europos komunistų tarpe esančios: nepriklausyti nuo Maskvos. Laikai pasikeitę. Net Jugoslavija dalyvauja pasitarime pirmą kartą ir tik todėl, kad žinojo, jog niekas jos nestumdys ir jai neįsakinės. Jau neįmanoma diktuoti viso pasaulio komunistams iš vieno centro. Europos konferencija daugiau primena seminarą, kuriame išryški įvairios nuomos.

Britanijos komunistų veikėjas Reubin Falber pasakė, kad atėityje Europos komunistai suvažiuos nagrinėti įvairių klausimų: lapkričio 14 Romoje įvyks konferencija moterų teisių klausimais, vėliau planuojamas pasitarimas apie aplinkos apsaugą.

Italijos komunistų veikėjas Giancarlo Bajetta pasakė, kad ši konferencija patvirtina italų komunistų motto: Įvairumas vienybėje.

Biznieriai laukia didelės prekybos

MASKVA. — Amerikos-Sovietų Sąjungos prekybos ir ekonomikos taryba, baigusi savo metinį posėdį, pranašavo, kad iki 1980 metų abiejų šalių prekyba sieks 9 bil. dol. per metus. Iki šiol pernai metų prekyba, apėmusi 1.2 bil. dol., buvo aukščiausia.

Sovietų užsienio prekybos viceministeris Vladimiras Alchimovas atsisakė pranašauti apie prekybos kilimą, tačiau amerikiečiai, ypač PepsiCo pirmininkas Donald Kendal išreiškė nuomonę, kad kongresas praleis prekybos sutartį iki šių metų pabaigos ir prekyba su Maskva vis didės.

Blogesnė padėtis yra kreditų srityje. Net ir optimistai negalėjo nieko daugiau pasiūlyti sovietų pareigūnams kaip 2.9 bil. dol. kreditų ir paskolų. General Motors pirmininkas Richard Gerstenberg pasakė, kad pasauliui trūksta ne tik maisto ir energijos, bet ir kapitalo. Per numatomą periodą iki 1980 metų Amerika galėtų parūpinti 3.1 bil. paskolų ir 1.1 bil. bankų kreditų. Likutį dar nemažai skirtumas tarp valiutos ir pranašaujamų prekybos apimtys.

Sovietų Sąjunga prieš kelias savaites užpirkė iš dviejų Amerikos javų pirklių 2.3 milijonų tonų kukurūzų ir 900,000 tonų kviečių. Izdo sekretoriui Simonui pasidėjęs su rusais, dabar nutarta parduoti jiems tik 1 milijoną tonų kukurūzų ir daugiau kviečių — 1.2 mil. tonų.

Korespondentų klausinėjamas, Gerald Parsky, izdo paskretorių, pripažino, kad ir šis sumažintas javų pardavimas turės nemažą įtaką į javų kainas viduje. Už šį biznį vėl teks užmokėti Amerikos vartotojui.

Sausa vasara ir ankstyvos šalnos pakenkė Amerikos kukurūzų derliui Viduriniuose Vakaruose, dėl to Amerika negali parduoti tokio kiekio kukurūzų, kokio nori Maskva. Kansas City kalbėjęs žemės ūkio sekretorius Earl Butz pareiškė: "Rusija yra buvusi mūsų gera klientė ir mes norime Rusiją išlaikyti gera kliente! Jo nuomone, naujas javų pardavimas bus ištestas per šį mėnesių iki naujo derliaus. Jis pažadėjo galvųjų ūkininkams valdžios pagalbą parduodant mūsų užsieniams ir pažadėjo pakelti valdžios subsidijas pieno ūkiams. Butz pareiškė viltį, kad per ateinančius 25 metus pasaulio maisto gamyba bus galima derinti su žmonijos augimu, tačiau reikės vėliau stabdyti žmonijos augimą.

Senatorius Adlai Stevenson, kalbėdamas Čikagoje, reikalavo, kad žemės ūkio sekretorius pasitrauktų iš pareigų, nes jis atsisakings už žemės ūkio politikos chaosą. Valdžia leidžia mokesčių mokėtojų pinigų skatinimą javų ir trąšų biznierių parduoti savo gaminius užsienioose. Stevensonas kritikavo javų pardavimą sovietams, kurie 1972 m. pigiai pirkė JAV javus ir vėliau pardavė brangesnėmis kainomis užsieniams.

Kinija atmeta užsienio kapitalą

TOKIJO. — Kinijos oficialios partijos laikraštis pasmerkė užsienio kapitalistų bandymus investuoti pinigus į Kinijos žemės turtus. Laikraštis sako, kad politinė valstybės nepriklausomybė negali būti atskiriama nuo ekonominės nepriklausomybės. Kinija niekada nesisuks Rusijos pavyzdžiu, nes sovietai bando išvystyti savo turtus su užsienio jėgų parama.

Sovietų Sąjunga kviečia Japoniją ir Ameriką investuoti pinigų ir naftos, dujų ir miško medžiagos turtus Sibire. Kinijos laikraštis kritikuoja dėl to Kremliaus valdžią, kuri kartu su Amerika siekianti monopolio tarptautinėse rinkose.

NEW YORKAS. — Afrikos tautos Jungtinės Tautos pareikalavo, kad Pietų Afrika būtų išmesta iš JT. Debatuose dėl šio pasiūlymo dalyvauti jau užsirašė 16 valstybių.

DETROITO LIETUVIAI RŪPINASI SPAUDA

Brangūs lietuviai ir mielos lietuvės!

1. Lietuvių spauda tremtyje yra mūsų tautinės, politinės, socialinės ir dvasinės kultūros svarbiausias veiksnys.

2. Mūsų spauda yra veiksmingas ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Ji teisingai nušviečia rusų okupanto iškreiptus faktus apie Lietuvą ir imasi reikiamų priemonių jiems atremti, ji atidengia rusų imperialistų slaptaį vykdomą genocidą Lietuvoje.

3. Mūsų spauda tiksliau įvertina pasaulio politinius įvykius ir skubiai reaguoja bei suburiama svarbiems įvykiams atžymėti ir reikiamai politinei bei kultūrinei akcijai sukelti.

4. Mūsų spauda stiprina tautinį supratimą, palaiko krikščionišką moralę ir gaivina lietuvių tremtyje.

5. Mūsų spauda — laikraščiai ir knygos — gyvena didelius finansinius sunkumus dėl spaudos reikmenų, popieriaus, paštomokėsių aukštumo ir dirbančių aukštų atlyginimų.

Detroito lietuvių organizacijų atstovų sudarytas komitetas, surengęs 1974 m. spalio mėn. 13 d. spaudos draudimo ir laivės spaudai atkovojo sukakę 10 metų minėjimą bei turėdamas galvoje spaudos svarbą vaidmenį lietuvių gyvenime ir spaudos finansinius sunkumus, — kreipiasi į visus lietuvius — senuosius ir jaunuosius — ir kviečia į didžiąją spaudos taktą. Tik su teiktinomis jėgomis savąją spaudą padarysime nemarią.

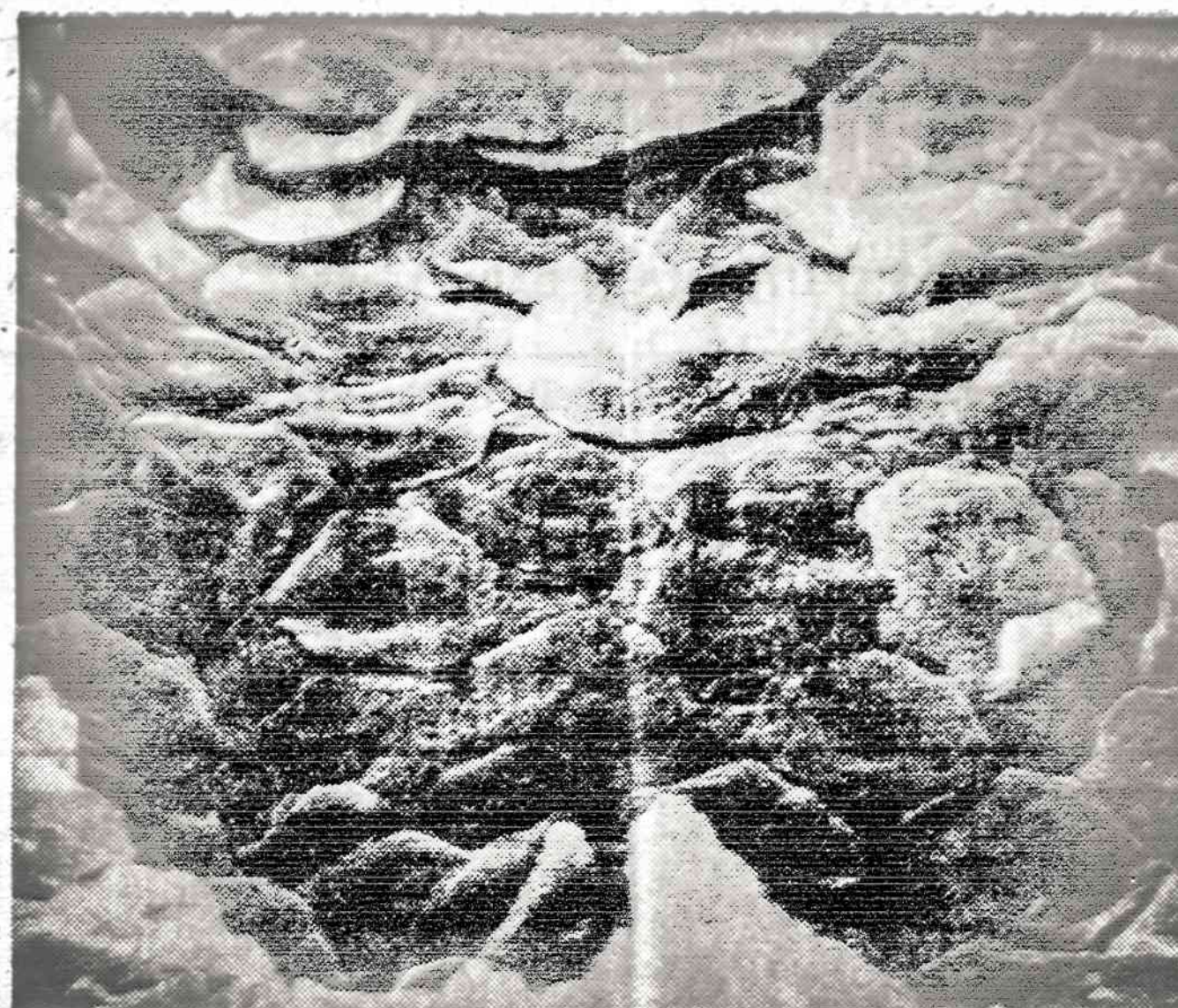
1. Kiekviena šeima, ypač jaunoji, kviečiama prenumeruoti ne

mažiau trijų laikraščių ir skirti laikraščiams ne mažiau kaip 50 dol. metams. Skaityti įvairius laikraščius ir ugdyti savyje toleranciją.

2. Didžiųjų švenčių ir šeimos gyvenimo įvykių progomis dovanas skirkime savų rašytojų knygoms ar laikraščio prenumeratai. Būkime dosnūs spaudai, organizuokime spaudos kultūrinę popietę. Nagrinėkime spaudoje keliamas problemas, darykime pasiūlymus. Atlikime savo pareigą tėvynei, savo tautai ir valstybei, neužmirškime savų brolių ir sesių kėnciančių ir kovojančių pavergetoje Lietuvoje, jie reikalingi mūsų pagelbos.

3. Lietuviai gydytojai prašomi savo kabinetuose laikyti, šalia angliškiosios ir lietuvių spauda. Detroito organizacijų ir atstovų parašai:

DL Kultūros Klubas, A. Musteikis, St. Kaunelienė ir Alg. Vaitiekaitis; DL B-nės apylinkės, M. Stonys; DLO Centro V-bos, A. Sukauskas; D. Ateitininkų Senjūnų sk., Pr. Polteraitis; Baltijos Skautų Tunto, Leop. Heiningas; Vilniaus krašto lietuvių s-gos, K. Veikutis; Vilniaus krašto lietuvių s-gos Alb. Mišius; LŠST C. V-bos, V. Tamoliūnas; Stasio Butkaus šaulių kuopos, St. Lesčinskis; Jūros šaulių švyturio kuopos, R. Macionis; ALInž. ir Architektų s-bos J. Mikaila; ALB Radijo klubas, Vac. Urbonas; ALTS-gos sk. J. Švoba; Šv. Petro parapijos choro vad., St. Slizys.

Sunkio įspėti, kas šioje nuotraukoje rodoma. Lyg ieltis lapelis apsuget vandens paviršius ar dūvintu bulvių "cipso" iškūta. Iš tiesų, tai žmogus rankos piršto paviršius, 1,000 kartų padidintas per elektroninį mikroskopą. Kodėl žmonės termitai, nuplovę rankas sterilizuotu vandeniu, atidavę vandenį laboratorijai. Mokslininkai rado vandenyje 36 skirtingus elementus, net aukso, sidabro, arseniko, gavo sidabro ir kadmių.

PASTABĖLĖS

Kur ieškoti nusikaltėlių. Jau tūkstančiais kartų įrodyta, kad didžiausi šio amžiaus nusikaltėliai buvo vokiečių naciai ir rusų komunistai. Vieni už savo nusikaltimus atpildą jau atsėmė, o kiti savo nusikaltimams nusilepti kitų tarpe, ypač pabėgusių nuo jų teroro, ieško tariamųjų nusikaltėlių. Laikas būtų plaučiu mastu visoms pavergtoms tautoms organizuotai ieškoti rusiškų komunistinių nusikaltėlių. Reikia išaiškinti: kas ir kieno įsakymu milijonus žmonių išžudė vergų stovyklose ir enkave-

distų kalėjimuose? Pagaliau Katinas, Pravienskis, Panevėžys, Rudžių miškas ir tūkstančiai kitų vietų, kur tik pasiekė Maskvos kruvinoji ranka. Tie nusikaltimai visą laiką turi būti rodomi pasauliui, kad visa žmonija įsisąmonintų, kur ieškoti didžiausių nusikaltėlių.

Juk ir pasaulinį karą pradėjo naciai, susitarę su rusais — komunistais, kurio pasekoje vyko ir vyksta visi prieš pavergtas tautas nusikaltimai.

Lietuvos okupantas ir jo pavalikiai nepaprastai daug dėmė-

siu skiria mums čia laisvame pasaulyje laisvai gyvenantiems. Mums siūnėta savo laikraštukus ir savo menininkus. Kvietia atvažiuoti penkioms dienoms į Vilnių ir atvežti jiems labai reikalingų dolerių. Sibire okupantas jau daug tūkstančių mūsų tautiečių išmarino nepakeliamoms gyvenimo sąlygomis. Dar daug tūkstančių ten kėncia didelį vargą ir tėvynės ilgesį.

Bet neteko niekur girdėti susirūpinimo ten jų vargais. Be iš tėvynės materialinės pagalbos, kiek ir kokios, kad ir komunistinės, lietuviškos literatūros jiems pasiūnėta? Kaip ir kiek menininkų: ansamblių, chorų ir solistų ten nuvyksta? Kiek ir kokių meno parodų ten jiems parodoma? Kaip ir koks ten yra lietuviškos jaunomenės lietuviškas švietimas? Kaip ir kiek ansamblių, chorų ir lietuvių solistų ten nuvyksta? Ar buvo ten kada nuvykę: Noreika, Daunoras, Kaniava, Kaukaitė ir kiti palengvinti jų vargą ir tėvynės ilgesį?

Nainys skaldo ir iš Bendruomenės išvaiko...

Petra Cvirka

nušovęs rusas

Nepriklausomaj Lietuvoj rašytojų pradėjęs reikštis Petras Cvirka buvo komunistinės cėlės narys dar prieš Lietuvos okupaciją. Užtat, n aujosios valdžios žmogum jis įjautėsi jau pirmomis okupacijos dienomis.

Kaune kažkur skubėdamas ir gėtvėje sutikęs pažįstamą advokatą Cvirką pasakė: "Tu esi geras žmogus, — gali ramiai gyventi, bet jei pagausim Railą — pakarsim". Po tų žodžių jis bėgtė nubėgęs, tartum tikrai kažką gaudydamas.

Cvirka, kaip tas Brisius, eilę metų buvo besąlyginiai ištikimas okupantui. Daug prirašyta, kaip jo ištikimybė reikėsi. Savo "Pagodoje" Raila, gal to paskatinimas, jam sudėję aštriausius, išgamai skirtus žodžius. Bet vos 38 metus gyvenęs Cvirka, 1947 m. gegužės 2 d. staiga "mirė". Jis buvo labai iškilmingai valsty-

bės lėšomis palaidotas, kaip tarybinės literatūros klasikas. Netrukus Vilniuje jam buvo pastatytas paminklas ir jo vardu pavadinta gatvė.

Okupuotoj Lietuvoj apie Cvirkos mirtį žmonės štai ką tvirtina. Po "gegužės pirmosios" (1947) iškilmų raudonoji "smetonėlė" susimetusi toliau "įvesti", prie užkandė ir "stipraus". Cvirka, kuris stiklelio niekad neatstūmė, "paėmęs" tiek, kad visi liežuviu varžtai atsileido ir prie visų išdrožęs, ką jis tuo metu apie okupaciją galvojęs. Prie stalo sėdėjusiam rusui to būvė per daug. Jis išsifraukęs "nagana" ir keliais šūviais Cvirką nudėjęs vietoje.

Lietuvos lankytojai ir mūsiai Vilniaus Universiteto "studentai" turėtų Cvirkos paminklą gerai apžiūrėti ir įsidėmėti, kad jis ten stovi valdžios įvykdytai žmogžudystei užmaskuoti. Tai "Brisiaus paminklas" ir kaltinamasis pirštas, nukreiptas į krašto pavergėją, žudančį net ištikimiausius savo vergus.

Kazys Lizdeika

NEGALI ATVYKTI

Vieną berniūrį žinoma artistė pakvietė vakarienes.

Artistė prieš vakariene gavę jo telegramą:

"Neatvyksiu. Vaikai vakare išeina į teatrą. Turiu pasiilkti su aukle."

NAUJIENOS

SKALTYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENOS

NAUJIENOS

30 Day Free Trial Offer

Your money completely refunded, if you are not satisfied. Try the Chiropractic® mattress in your own home... sleep on it... you'll feel the difference!

EASY TERMS

The proof of Chiropractic's superiority is in the sleeping. That's why we'd like you to try it in your own home for 30 days. Feel how wonderfully comfortable it is... how rested you'll feel in the morning. Chiropractic... the most comfortable investment you'll ever make.

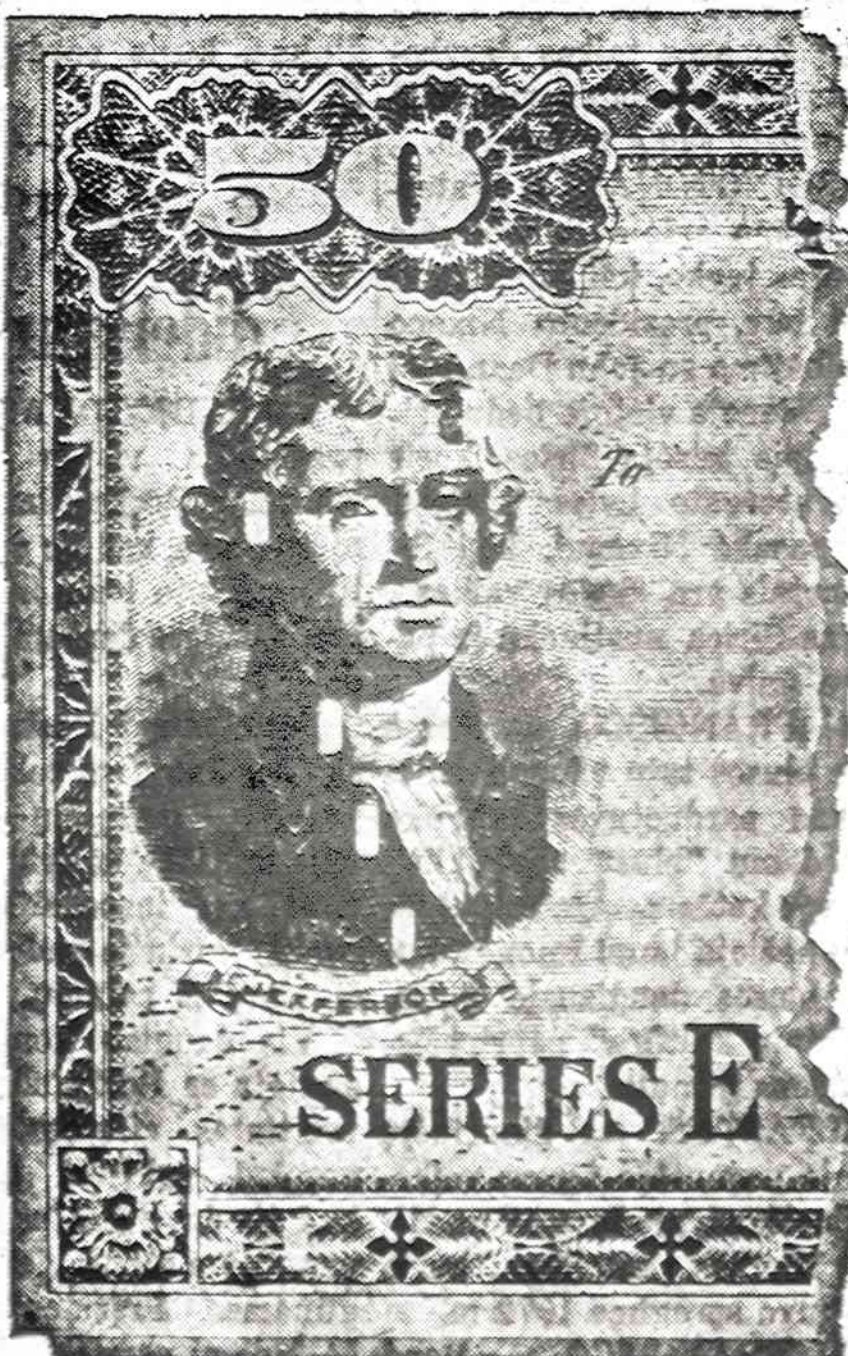

GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE CO.

5115-5123 So. Kedzie Ave.

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Respect 6-1790

Once you bring me home, I'm yours forever. Even if I'm burned, Or lost. Or stolen. If you look for me and can't find me, just report it. And you'll get me back, as good as new. And remember: I'll never break your heart. Or leave you stranded in the tight spots. I'll always be there when you need me. And that ought to make you feel pretty secure.

Now I think you'll be interested when I tell you the story of 5 years (4000 the first year). Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal income tax is deducted until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, OCTOBER 21, 1974

NAINYS SLUTUI NIEKUS PASAKOJO

Br. Nainys, PLB pirmininkas, perėmė sekmadienį dalyvavo "Lietuviai televizijoje" programoje ir programos vedėjui T. Slutui atsakinėjo į klausimus.

Kitų klausimų neliesiu, nes į juos atsakė LB Garbės Teismas savo sprendimu. Norėčiau tik aiškinti vieną iš pagrindinių Br. Nainio minčių, liečiančių lietuvių laikyseną šiame krašte.

Br. Nainys primygtinai tvirtino, kad šiame demokratiškame, laisvame krašte yra visiškai laisvė galvoti ir veikti, kaip kas nori.

Viena iš žiūrinių, tiesa, Galvoti niekas nedraudžia, bet, išplaukiančius iš galvojimo veiksmus varžo įstatymai, įstatai, teisės ir moralės normos. Teisinių normų nevykdymas susiduria su valstybės organų reakcija. Tos normos nusakomos ir atskirų draugijų teisėje. Kada viena ar kita draugija save užsiregistruoja (incorporate), pateikdama savo įstatus, tokių įstatų laužymas jau susiduria su reakcija iš pačios valstybės pusės. Taigi, tokie įstatai yra krašto valdžios priežiūroje.

Lietuvių Bendruomenė yra registruota. Jos įstatai patvirtinti,

ti, dėl to juos tenka vykdyti. Br. Nainys ne žodeliu apie tai neužsiminė, lyg tai LB įstatai būtų niekis, ir kiekvienas turi visą teisę elgtis, kaip jam patinka.

Žiūrint antraip, kam gi tada būtų reikalingi tie įstatai, jeigu galėtume elgtis, kaip mes norime?

LB įstatų septintasis skyrius kalba apie Garbės Teismą. Kad lietuviams nereikėtų kreiptis į amerikonių įstaigas neaiškumams esant, tam ir Garbės Teismas yra. Poskyris 50 sako: "JAV LB įstatams bei JAV LB Taisyklėms aiškinti, lietuvių tarpusavio nesusipratimams, rinkimų skundams ir kitiems LB įstatuose numatytiems klausimams spręsti yra Lietuvių Bendruomenės Garbės Teismas".

Vadinasi, visais požiūriais reikala svarstant, laisvė yra suvaržyta. O jeigu ta laisvė suvaržyta nebūtų, kiekvienas elgtųsi pagal savo galvojimą, visuomenėje kiltų anarchija.

Antrosios normos, moralinės ar dorovės, kaip mes jas vadiname neturi to vadinamo "galėjimo reikalauti". Bet ir jos kultūringoje visuomenėje laikomos, ir su jomis skaitomasi.

"Teisė yra visuma tų normų, kurios veikia valstybėje", sako teisės apibendrintojai Petražickis ir Jelinekas. Šita teorija yra priimta visuose demokratiškuose kraštuose, išskyrus Sovietų Sąjungą.

Lietuvių Bendruomenės įstatai veikia valstybėje. Taigi, Nainio išvados nėra tikslios.

Ar Br. Nainys ieškojo draugų, duodamas visą laisvę galvoti, kaip kam patinka, neprimindamas įstatymų ir įstatų, ar jis, būdamas visai nesupažinęs su teise, ką parodė net ir jo raštas Garbės Teismui, dėl kokių nors priežasčių nutylėjo teisę, mes to nežinome. Kad Nainys būtų ieškojęs anarchijos Bendruomenėje, tą klausimą atmetu. Tik viena aišku, kad Nainys, kaip ir kiti lietuvių visuomenėje, galvoja, kad turi būti, kaip nori, ir tik čia yra teisė ir tiesa.

Dažnai pasitaiko, kad mes tiesos nenorime priimti. Ir tai yra visai normalu. Mūsų galvosena tampa priešinga tiesai. Ar norim, ar nenorim, mūsų galvosena privalo pasiduoti teisei. Nors ir labai norėtume, kad mūsų galvojimas, mūsų nuomonė būtų teisinga, bet, deja, su faktais turime sutikti.

Esu ne viena kartą rašęs: nuomonių gali būti daug, bet, kada išaiškėja tiesa, kad ir verkdam, privalome tą tiesą priimti tokia, kokia ji yra.

Garbės Teismas, kaip jau "Naujienos" rašė, gavo penkis skundus. Rašė tuos skundus, privalo paklusti Garbės Teismo sprendimui. Kam tada buvo tie skundai rašyti, jeigu būtų su Garbės Teismo sprendimu nesiskaitoma? Kam tada buvo iš viso į Garbės Teismą kreipiama, si, ieškant jo nutarimo?

Baigdamas savo mintis, noriu pabrėžti vieną: įvykęs Bendruomenėje skilimas nepriklauso nuo eilinių lietuvių. Už tą skilimą turime padėkoti LB vadovams, kurie buvo dėl to įspėti, bet neieškojo kelių, kaip reikalus sutvarkyti, kad to skilimo būtų išvengta. Tvirtinu, kad iš LB vadovų nebuvo ieškoma kelių taikai ir vienybei. Poniai Bendruomenės vadovai, ko norėjote, tą ir turite! Ant jūsų pečių šiandien pasikorė Bendruomenė. Mes to klausimo nespėjome: tas bus išspręstas be mūsų sutikimo ar žinios tų lietuvių, kurie šiandien krašte kovoja.

Kovoja, būdami persekiojami ir bijodami, drebėdami dėl ateities. Jų žodis bus paskutinis. J. Vaičiūnas

OPTIMISTO APTARIMAI

1784 m. Volteras optimistą aptarė taip:

"Tai yra beprotis, kuris įsitikinęs, kad viskas teisinga, kai iš tiesų viskas yra klaidinga".

1858 m. Artemus Ward:

"Optimistas yra tas, kuriam vis tiek, kas kur beatsitiktų, jei tik ne jam, o kam nors kitam atsitinka".

1940 m. Finley Peter Dunne: "Optimistas yra aštuoniąsdešimt penkerių metų vyras, kuris veda ir dar ieško namų apsigyventi arčiau mokyklos".

★ Tiems, kurie vaidina klounus, negali būti leidžiama pasakyti daugiau, negu parašyta. Šešpyras

Lietuviai Frank ir Eleonora Zapolai, gvy. 3208½ West 95 St., Evergreen Park, Illinois, dešinėje, ir filipinietis Carmelito A. Llapitan, gvy. 1332 W. Irving Park, susirinko kartu su kitais aptarti Mokslo ir Pramonės Muzejiaus organizuojamos "Kaldos visame pasaulyje" programos. Chicagoje jau tapo tradicija kiekvieną mėną, pradedant lapkričio 29 diena ir baigiant sausio 1 dieną, suruošti būdingas programas. Ruošiamos šventės visiems, nemokamai. Šiais metais prie tų švenčių prisidės filipiniečiai. Iš viso šioje programoje dalyvauja 29 Chicago tautinės grupės. Nuotrauka paruošta mineto muzejiaus pastangomis.

LIETUVIŲ FONDO TRAGEDIJA

Ilgametis Naujienų skaitytojas atsiuntė šį straipsnį ir tokiu turiniu laišku: "Draugai redaktoriai atsisakyti šio straipsnio spausdinti net ir už pinigų, prašau jį paskelbti! Naujienose iš anksto žums dekoju. Šio LF Fondo nario rašinyje papildoma anksčiau Naujienose spausdintuosius."

N. Red.

Jau kuris laikas lietuvių visuomenėje plačiai svarstoma Lietuvių Fondo tragiška padėtis. Ta padėtis pradeda aiškintis ir spaudoje. Iš pradžių, rodos, dar labai nedrąsiai. Pagrįstai keliamas LF tikros padėties, nušvietimo reikalingumas.

Š. m. spalio mėn. 4 d. Draugas (Nr. 282) savo vedamoju dėl LF taip pat pasisako ir stengiasi lietuvių visuomenę nutiekti šviesiomis bei viltigomis spalvomis. Pakartotinai kalba apie pasitikėjimą: "Jis rūpestingai tvarkomas, uoliai ugdomas ir juo turime pasitikėti", o toliau prideda: "Lietuvių fondas yra gerose nuosirdžių idealistų rankose ir jais bei pačiu fondu galime visiškai pasitikėti".

Draugas kalba apie "pasitikėjimą", o vis dėl to neįdrįsta pasakyti, kodėl tas "pasitikėjimas" reikalingumas dabar yra iškiles...

Matyti, ir šio vedamojo autorius bus apie LF išgirdęs tokių dalykų, kurie jam taip pat kelia rūpesčius ir dėl kurių jis iš anksto nori lietuvių visuomenę LF vadovų atžvilgiu palankiai nutiekti.

O kam to reikėtų? Ar ne geriau būtų, jei LF vadovai vyriškai ir tvirtai pasakytų: padarėme didelių klaidų ir dabar su LF skaudi bėda. Jo pagrindinis kapitalas, girdi, tiek ir tiek sumažėjo. Ir sumažėjimas ne "popierinis", kaip Draugas užsimeina, bet realus ir gyvenimiškos tikrovės sudarytas.

Savo vedamajame Draugas nurodinėja, kiek ir kokie JAV fondai turi nuostolių, o vis dėlto nedrįsta pasakyti, kiek jų turi mūsų Lietuvių Fondas. Jei autorius žino apie kitų fondų vertės kritimą, tai jis sužinojo, matyti, iš tų fondų pranešimų. O koks yra LF tuo reikalu pranešimas? Gyvename speliuojimų nuotakomis: 250 tūkstančių nuostolių? Ar 300 tūkstančių? O gal jau 350 ar daugiau tūkstančių? Lietuvių visuomenė, sudėjusi LF pinigus, turi teisę apie nuostolius sužinoti.

Niekas neabejoja, kad LF vadovai, kaip Draugo vedamojo

autorius sako, yra "didelio pasišventimo žmonės", bet ar to jau pakanka svetimiems pinigams tvarkyti? Ne vieną kartą buvo užuominų: nepirkite spekuliatyvinę akcijų, nepirkite! Naujienose iš anksto žums dekoju. Šio LF Fondo nario rašinyje papildoma anksčiau Naujienose spausdintuosius."

Gyvenime ne kartą pasitvirtina padėtis, kada ir labai iškile asmenys ir turi aukščiausią pasitikėjimą dėl padarytų tikrų ar tariamų klaidų turi smarkiai kristi. Ir jų vedamas vairs patenka į kitų rankas.

Išrodo, kad ir LF vadovai turėtų šią gyvenimišką tiesą tikrą realybę pripažinti. Jei paaiškėtų, kad nuostoliai yra, ir dar ne maži, turėtų susiprasti ir iš LF vadovavimo pasitraukti. Jų at-

likti geri darbai bus įvertinti, o dėl klaidų toliau vadovauti jau negalėtų. Norint grąžinti LF pasitikėjimą, jis turi būti vadovaujamas kitų asmenų. Gal tada, anot vedamojo, LF "ateities investavimus tvarkys atsargiai, vengdamas rizikos". Jei ateity tvarkys "atsargiai", tai ar nepasakoma, kad iki šiol to "atsargumo" buvo per mažai.

Išvada: LF vadovai, o ypač dr. Antanas Razma, nuolatinis vadovybės galva, duokite lietuvių visuomenei tikrą LF padėtį! Ne-nuleiskite ant Lietuvių Fondo

lietuviško sukirpimo "Watergate" uždangos. K. P.

SUNKU ATSAKYTI

Labai reta ir sunki byla kartą vyko Islandijoje, kur žiemos metu net kelis mėnesius saulė visiškai neužtekė, būna ilga naktis.

Tos bylos metu kaltintojas ištiesė grėsmingą pirštą į kaltinamąją ir pakeltu balsu sušuko:

— Aš tave dar kartą klausiu: kur tu buvai tą naktį nuo lapkričio 8 d. iki kovo 16 dienos?

JEIGU NEBŪTU SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atspindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais įristos knygos kainą yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50.

Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsiųsite pinigus šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2% a year

EARN UP TO 7 1/2%

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME...

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD

CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANAUSKAS, President

Tel.: 847-7747

HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, choral, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
tris mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Palaužė sovietų policijos ragus

Leonidas Brežnevas praėitą savaitę pačiame Kremluje JAV izdo sekretoriui Simonui suruoštame bankete tebekartoję, kad pastangos prikergti prie prekybos nuostatų emigracijos problemas ne tik nieko bendro su prekyba neturi, kad tai yra kišimasis į kitos valstybės vidaus reikalus ir suvereninei Sovietų Sąjungai nepriimtinas. Brežnevas niekus pasakojo, nes jis žinojo, kad sovietų valdžia priėmė senatoriaus Jacksono padiktuotas sąlygas.

Šiandien Rusijos ir rusų pavergtų kraštų gyventojai dar nieko nežino apie šį sovietų vyriausybės pralaimėjimą, bet praėitą penktadienį senatorius Jacksonas pasakė, kad prezidentas Fordas jau susitarė su rusais dėl Sovietų Sąjungai palankių muitų prekybos. Šis įstatymas buvo užklūpęs kongrese dėl sovietų primestų emigracijos varžtų. Senatorius Jacksonas vedė atkaklią kovą dėl išvažiavimo teisės iš Rusijos ir rusų okupuotų kraštų. Jam padėjo senatoriai Jacob Javits, Abraham Ribicoff, Charles A. Vanik ir kiti. Kremlius turėjo leisti JAV senatoriams „išsikšti“ į Sovietų Sąjungos „vidaus reikalus“ ir sutikti išleisti 60,000 Sovietų Sąjungoje gyvenančių žmonių.

Iki šio meto didžioji spauda pasakojo, kad Sovietų Sąjunga sutikusi kiekvieną metų išleisti 60,000 žydų. Dabar paaiškėjo, kad ji sutiko išleisti iš viso tiek žmonių. Ji sutiko išleisti ne tik žydus, bet lietuvius, latvius, estus, gudus, vokiečius, lenkus ir kitų tautybių žmones, norinčius išvykti iš „komunistinio rojaus“. Daugiausia šiomis lengvatoms pasinaudoję žydai, nes jie geriau organizuoti. Dabartinio metu daugiausia žydų išvažiudavo iš Sovietų Sąjungos, šiomis sovietų policijos nuolaidomis taip pat pasinaudoję daugiausia žydai, nes jie moka greičiau siai sutvarkyti visus dokumentus.

JAV sutiko taikyti Sovietų Sąjungai palankius prekybos muitus tikrai pusantų metų laikotarpiui. Jeigu Sovietų Sąjunga nepildys pasižadėjimų, tai palankius muitai bus sustabdyti. Valstybės sekretorius yra įpareigotas sekti, ar Sovietų Sąjunga kiekvieną metų išleis pasižadėtą išleisti žmonių skaičių. Jeigu sekretorius nustatys, kad Kremlius nepildo pažado, tai jis yra įpareigotas pranešti kongresui, o pastarasis tuojau grąžins dabar veikiančias prekybos taisykles.

Sovietų valdžios atstovai jau kelias atvejais prašė padidinti prekybą, bet ypatingai didelę veiklą išvystė partijos pirmasis sekretorius Brežnevas. Jis įsitikino,

VIII Amerikos Lietuvių Kongresas

(Komentaras)

Man iškilo gana sunkus užduoties, kad susidaryčiau davinys. Buvau įsipareigojęs pilną vaizdą, kaip nustatoma lietuvių tautos tolimesnė laisvės kovų strategija ir taktika. Delegatai, atstovai ir svečiai Amerikos Lietuvių Kongreso atvyko į Kongresą neramiom

kad be Amerikos paskolų ir mašinų Sovietų Sąjungoje nebus duonos ir jokios pažangos, nes sovietų ūkis pirmyn ejo. Jis stovėjo vietoje ir smilko. Prezidentas Niksonas nesileido į jokias kalbas, kol nebus sutvarkytos karo metu gautos paskolos. Sovietų valdžia atsisakė grąžinti Amerikai prekybos laivus ir likusią karo medžiagą, tai JAV reikalavo, kad už paskolintas mašinas ir susisiekimo priemones rusai mokėtų. 1972 metais prezidentas Niksonas privertė rusus dalį sumokėti, o kitą dalį pasižadėti mokėti nustatytais terminais.

1972 m. gegužį prez. Niksonas jau buvo sutikęs duoti Maskvai prekybos lengvatas, tuo reikalu pasiuntė kongresui naują prekybos įstatymą. Atstovų rūmai sutiko su prezidento pasiūlymu, bet senatas užsikirtė. Senatas nesutiko duoti lengvesnių muitų, kol sovietų policija sutiks išleisti daugiau žmonių iš pačios Rusijos ir rusų pavergtų kraštų. Kremliaus valdovai kėlė didžiausią triukšmą. Tai esąs kišimasis į sovietų vidaus reikalus. Amerikos senatoriai neturi teisės to daryti. Brežnevas tvirtino, kad tokios sąlygos jam nepriimtinos, o vis dėlto priėmė. Amerikos mašinos jam yra daug svarbiau, negu tariamas įsikšimasis į sovietų vidaus reikalus.

Brežnevas nenorėjo, kad išvažiavusieji žmonės galėtų pasakoti, kas toje Sovietų Sąjungoje darosi, kaip ten išnaudojami žmonės, kokias privilegijas turi komunistų partijos nariai ir jų šeimos. Dviem savaitėm išvažiavantieji privalo pasižadėti, kad jie gins sovietinę santvarką ir dabartinius valdovus, bet visiems laikams išvažiavantieji tokiais pasižadėjimais nesurišti. Jie galės laisvai pasakoti ir palyginti su gyvenimu laisvame pasaulyje.

Iki paskutinės minutės sovietų pareigūnai tvirtino, kad jie neleis amerikiečiams kisti į Sovietų Sąjungos reikalus. Tą patį jie kartoję tarptautinėse konferencijose ir prekybos pasitarimuose, bet vis dėlto jie turėjo nusileisti. Dabar reikia daboti, kad reikalingas pakaitas padarytų ir sovietų valdžia. Visi žinome, kad sovietų valdžia, izoliavusi Lietuvos gyventojus, už kiekvieną siuntinėlį ima nepaprastai didelį muitą. Labai dažnai žmonės privalo sovietų valdžiai sumokėti tiek, kiek kainuoja visas siuntinėlis. Dažnai sovietų muitininkai atsiima dar daugiau, negu visas siuntinys kainuoja. Blogiausia, kad ne retas atsitikimas, kad muitininkai arba jų giminės visą siuntinį nukniaukia. Sutartį pasirašantieji pareigūnai turės daboti, kad visi tie plėšikiški rusų muitai būtų pataikinti. Būtų naudinga, kad Amerikos Lietuvių Taryba primintų Valstybės Departamentui ir apie skriaudžiamus lietuvius.

Senatorius Jackson, pasiryžęs palaužti policinę sovietų valdžios galią, laimėjo. Jis privertė Kremlį padaryti nuolaidas Amerikai. Kremliaus bėdos nepasibaigė su lengvesniais muitais. Kremlui bus reikalingos kitos privilegijos. Jeigu senatė atsisiras kitas Jacksonas, tai jis privers sovietų karo jėgas trauktis iš pagrobų teritorijų. Tinkamu momentu reikia tikrai padaryti tinkamą spaudimą.

širdim. Nervinis įtempimas jau tūsi visuose posėdžiuose, dažnai pasiverždavo emocijiniais išpuoliais. Net reagavimas į akademines paskaitas neišvengė savo emocijų reakcijų. Ten kur šėlsta emocijos — nutilsta protas.

Tokiomis atvejais itin sunku pagauti tikrovę bei pritaikyti racionalią analizę, nes išsakytos mintys emocijinių apvaisėjimų įgauna miglotą pavida, kurios daugumai lieka nesuprantamos. Man tenka gana sunkus ir painus uždavins — pirma išversti Kongrese išreikštas mintis į racionalią kalbą, suprantamą kiekvienam galvojančiam žmogui, tik tą padarius, pareikšti savo komentarus.

Antra, šiame Kongrese paaiškėjo su dramatišku tikrumu, kad ALTas stoja į žūbūtinę kovą už savo tolimesnę egzistenciją. Nuo pat naujųjų ateivių atvykimo iškilo ekstremistinės grupės, kurios visą laiką atakavo ALTO veiklą. Pastarais metais toms grupėms pasisekė užvaldyti Lietuvių Bendruomenę, kurią pavertė savo politinės veiklos atspare. Iš čia pradėta intensyvi kova už ALTO pajungimą savo užmačioms, kas praktiškai reikštų šios organizacijos likvidavimą.

Šiame Kongrese ALTO vadovė paskelbė bekompromisinę kovą ekstremistiniams elementams, užvaldžiusiems Lietuvių Bendruomenę. Buvo mestas kaltinimas, kad ekstremistai jau nebeapsitenkina savo akcija prieš ALTą savo leidžiamose spaudoje, bet savo išpuolius siūnčia į pavergtą Lietuvą, kurie spausdinami okupantų spaudoje. Taip toli nuriedėjo „bendradarbiavimas su kraštu“ ALTO pirmininkas dr. Bobelis patikėtu balsu pareiškė Kongresui, „kad 80% visų šmeižtų prieš ALTą, atspausdintų okupantų spaudoje, yra pagaminta čia Amerikoje. Tai yra tikras faktas, kuriam yra neabejotinai įrodymai“.

Dr. Danilevičius taip pat nebe emocijiniu įtempimu, pareiškė Kongresui, kad PLB Tarybą apleidė dalis išrinktų atstovų ir įkūrė naują laikinąją LB valdybą su tikslu atstatyti Lietuvių Bendruomenės paskirtį — rūpintis vien lietuvių kultūriniais reikalais, paliekant politinę veiklą ALTui, kaip tai pradžioje buvo susitarta tarp prel. M. Krupavičiaus ir L. Šimelio. Todėl į šį Kongresą neįbuvo kviešti LB atstovai, nei pastarieji prisuntę savo sveikinimus.

Tai buvo viena Kongreso išvada, kad reikėtų susilaikyti

įtempimo priežastis, kuri netėli entuziazmo, nes be šios sąvo rūšies lietuviškos Watergate, virš susirinkusiųjų galvų kabojo dar kita grėsmė. Dar taip neseniai spaudoje ir visuomenėje nuaidėjo liūdnai Australijos ir N. Zelandijos vyriausybų Pabaltio tautų pavergimo įteisinimas, Rytų Vokietijos de jure pripažinimas, Kubos atpalaidavimas nuo izoliavimo ir nieko gero nežadanti Genevos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija.

Visuose Kongreso pareiškimuose jutos nerimas dėl Vakarų vedamos detente politikos, kuri gali atnešti nelauktų smūgių lietuvių tautos laisvės kovoms. Reikalinga skubi efektinga kontraakcija, kuri neįmanoma be visų lietuviškų jėgų sutelkimo. „Visi kaip vienas, visi kaip broliai, bendrą žingsniu eikime Lietuvos Laisvės kovos keliu, vadovaujami Amerikos Lietuvių Tarybos“, — bylojo ant sienos išrašytas ohalis, kurį neretai kartoję kalbėtojai. Netgi vysk. Brizgys, savo šilume ir santūriame žodyje Kongresui, palietęs Pabaltio pavergimo įteisinimo galimumus, prarado ramų toną ir pakeltu balsu pareiškė: „kad net ir tuo atveju lietuvių išeivija nepačės kovos ginklo!“.

Kongresas vyko dvasinių ir politinių jėgų sutelkimo ženklu. Žodis „vienybė“, „vieningumas“ skambėjo per visas kalbas. Nė vieno protesto balso, nė vienos pakeltos rankos prieš balsuojant už pasiūlymus ar rezoliucijas. Tokioje sudarytoje nuotaikoje ir ryžtingame uzbaidę Kongresas savo darbais. Tą dvasią ir įsipareigojimą suvažiavę atstovai, delegatai ir net svečiai turės nešti į plačią Amerikos lietuvių visuomenę.

AR TURIU TEISĘ?

Tad kyla klausimas, ar turiu moralinę teisę daryti Kongreso darbų analizę, kuri neišvengiamai turės atidengti silpnąsias Kongreso vietas ir tuo pačiu išsklaidyti emocijas nuolat, sukelti abejones, ir kas svarbiausia, įduoti ginklų ALTO priešams. To labiausiai nenorėčiau, nes esu įsitikinęs, kad greičiausiai, bet nebūtinai, vykdant detentės politiką visi lietuvių egziliniai veiksniai bus likviduoti ir teliks vienintelis teisėtasis ALTas, kuriam atpirl. M. Krupavičiaus ir L. Šimelio. Todėl į šį Kongresą neįbuvo kviešti LB atstovai, nei pastarieji prisuntę savo sveikinimus.

Tai buvo viena Kongreso išvada, kad reikėtų susilaikyti

Skaitytojų Balsai

TVARKA TURI BŪTI

Naujienose jau buvo pasisakyta dėl mišų anglų kalba. A. Sivilainis labai aiškiai ir gražiai tuo klausimu išdėstė daugelio mintis.

Bet tų mišų metu padaryta dar viena netvarka. Asistuoja dalyvavo kun. V. Bagdonavičius ir kun. Trimakas. Nesuaprantu, kaip rengėjams atėjo į galvą tokioms iškilmingoms mišioms užkviesti buvusį jėzuitą?

Juk visi atsimename, kad jis negavęs leidimo sutuokti savo draugą jėzuitą, buvusį kunigą, išstojo iš jėzuitų ordino. Nejaugi mišų organizatoriai negalėjo nieko padoresnį rasti, kaip buvusį jėzuitą?

Tokio iškilmingo kongreso iškilmingose mišiose vyskupą galėjo asistuoti vienos ar kitos parapijos klebonas, o ne pabėgėlis? Chicago klebonai visą laiką bendradarbiavo su Amerikos Lietuvių Taryba. Jie mielai noru būtų ir vyskupui asistavę. Kun. Trimakas yra kažkur išsikėles ir nieko bendro su ALTO veikla nebūtinai. Jam ir lietuviškos organizacijos nerūpi. Kongresas buvo tvarkingas, tai ir mišias reikėjo tvarkingai pravesti.

Bendruomenininkas

KATINAS KALTAS

— Vaikeli, — bara tėvas, — netempk katino už uodegos. — Aš ir netempiu. Aš tik patmu jį už uodegos, o jis pats tempia.

nuo bet kokios kritikos, nors ir objektyviosios, nes ne laiku ir ne vietoje pasakytas žodis galis virsti nuodais.

Iš kitos pusės. Kongresas, emocijiniai pastatytas prieš tikrovę, nesugebėjo racionaliai apgalvoti ir paruošti planų atečiai. Niekas taip neliūdyja šio teiginio tikrumo, kaip kun. J. Prunskio padarytos „Kongreso išvados“. Savo pranešimą pradėjo sekančiais žodžiais: „Svarbu kokius išpuolius ir nuotaikas turėsime išsivežti iš šio Kongreso“ ir, kad sustiprinti klausytojų emocijas, poetiniu žodžiu pavaizdavo mūsų tautos kovų praeitį bei ALTO nuveiktus darbus. Netgi perskaitytos Kongrese keturios pasakaitos prasilenkė su savo uždaviniu.

(Bus daugiau)

VARDYS IR ŠOVĀ APIE RAŠTIKIO ATSIMINIMUS

Rašo JONAS AUGUSTAITIS

RAŠTIKIO, VAIDMUO LIETUVOS VIDAUS POLITIKOJE

Sios paraštės skyriuje prof. Vardys aprašinėja Raštikio „asmeninę“ Lietuvos kariuomenės vaidmenį Lietuvos vidaus politikoje. Prof. Vardys, pateikdamas Raštikio nuomonę, sako, kad iki Raštikio kariuomenė politikavo, o tas jai labai kenkė, neleidę profesionaliai išaugti. „Raštikis norėjo kariuomenę iš to politikavimo ištraukti. Jisai sakosi nepolitikavęs ir, jei rekomendavęs prezidentui akciją, kuri nebūtų tiesioginiai karinės reikšmės, tad dėl to, kad tokios akcijos reikėję pačios kariuomenės moralei ir efektyvumui išlaikyti“. (R. psl. 150).

Apie Raštikio politikavimą būtų galima prirašyti labai daug įrodymų, tačiau taupant vietą, pateikiame tik keletą pavyzdžių iš jo paties raštų, jo paties pasisakymų ir pasigymimų:

1) 1934 m. gruodžio mėn. 15 d., būdamas tik pulk. leitenantas ir tik 38 metų amžiaus, paskirtas Lietuvos Respublikos kariuomenės vadu, 1935 m. jau sausio mėn. įneša į Valstybės Gynimo tarybą, (kuriai pirmininkauja Smetona ir, dalyvauja

Tūbelis, gen. Šniūkšta, Lozoraitis, Rusteika, gen. Sutkus — Tiekimo viršininkas ir Černius — Štabo viršininkas) reikalavimą padidinti kariuomenės specialiam ginklavimui biudžetą po 25 milijonus litų metams, per 7 metus, prie 60 milijonų metinės samatos; grasindamas atsisakyti dūmų, jei jo reikalavimas liks nepriimtas. Raštikis tokį biudžetą padidinimą gauna, peržengdamas savo kompetenciją, nes kariuomenės biudžetas, pagal įstatymą (1933. I. 1 d.), priklauso Krašto Apsaugos ministeriui.

2) 1936 m. spalio mėn. 1 d. kariuomenės vadas pulk. Raštikis pristato prezidentui Smetonai slapta raštą, nurodydamas kariuomenėje drausmės smukimą, apie esančią visuomenėje destruktivinę grupę, kuri „skleidžia įvairiausių gandų apie vyriausybę, apie valdžios atstovus, slapta spausdina pamfletus, proklamacijas, stengdamasis visokiais būdais diskredituoti esamąją santvarką ir valdžios atstovus“. Ir kai tas „destruktyvus veiksmas paskiau vis ryškiau pradėjo reikštis ir kariuomenėje, jo vadovybė tuo ypatingai susirūpino ir kovai su tuo siūlė šias aštuonias priemones:

I) Šiai aktyviai kovai suburti, kiek galima, visas organizacijas ir institucijas, nusiteisusias prieš „liaudies frontą“, kad būtų galima bendromis jėgomis jį užgriaužti pačioje užmojaujoje“.

II) Kaip atrodė, kovai su komunizmu ir „liaudies fronto“ idėjų plitimu, vien tik policinių priemonių nepakanka. Viena

kariuomenė grovimo idėjų prisigėrusio jaunimo per trumpą laiką perauklėti nestengia. Čia turi aktyviai prisidėti šeima, mokykla, bažnyčia, organizacijos“.

III) Valstybiniu mastu tuoj organizuoti propagandos darbą, kurio nebuvimas mums ypatingai kenkia“.

IV) „Pradėti kuo greičiausiai kontroliuoti savo ir užsienio spaudą, ypatingai „liaudies fronto“ idėjų spaudos organus, „deimcentininkus“ ir t. t.“

V) „Dar kartą susirūpinti kino filmų kontrole, nes kinematografinis vis dar užversti tendencijomis „Sovkino“ filmams“.

VI) „Rūpintis susirūpinti liūdną reiškinį žydų bendruomenėje. Statistiniai duomenimis Lietuvoje jų tėra vos apie 7% visų gyventojų, bet komunistiniame ir „liaudies frontininkų“ sąjudyje jie gausiausi ir veikliausi. Iš to išėja, kad su žydų bendruomene kažkas negera, kad šio neigiamo veiksnio mažai žiūrime gyvenime“.

VII) „Įpareigoti valdininkus aktyviai kovoti su „liaudies fronto“ idėjomis, priimančiais šioms idėjoms valdininkus atleisti iš tarnybos, o jų vieton, kur tik galima, skirti lojalūs atsargos karininkus. Rengti valdininkų ideologinius kursus, kurie ruošytų valdininkus aktyviai ginti valstybės reikalus, visus valdininkus prisaikdinti“.

VIII) Daugiau neatidėlioti, bet tuoj įsteigti darbo stovyklą, nes karo komendantų administracinės bėdos tiklo nepasiekia: nubaustasis, išstremtas naujoje iš-

trėmimo vietoje, griunamojo veiksmo neįtraukia, bet dirba dar atkakliau ir, kaip nuneitęjės dėl „idėjų“, dažnai vietinių žmonių tarpe turi nemažai simpatijų; nubaustieji dabokle išėina į agitacinius kursus ir, sugrįžę po bausmės atlikimo, savo draugų ir bendraminčių tarpe gauna „kankinio“ vardą, o jų autoritetas ir įtaka dar labiau pakyla“.

Gen. štabo pulk. S. Raštikis, Kariuomenės vadas
Gen. št. pulk. Černius, Štabo viršininkas“.
(Tekstas iš Merklio, psl. 541 — 542).

Išrašiau visus Raštikio reikalavimo punktus, kaip jie buvo pateikti Smetonai. Atrodė, kad Smetona, gavęs juos, turėjo vėl nusiminti. Kubiliūnas reikalavęs iš Smetonos vyriausybės (Tūbelio) pakeitimo, dėl to, nubaustas, jo vieton Smetona paskyręs savo giminaitį, pulk. lt. Raštikį, po nepilnų poros metų gauna iš jo nurodymų — reikalavimų, kaip jis turįs elgtis... Nekalbant visai apie tų nurodymų nerimtumą, be abejonės jie parodo Raštikio kišimąsi į Lietuvos vidaus politiką jau tais laikais.

3) 1939 m., po Klaipėdos krašto grąžinimo Reichui, (buvo rašyta pirmiau), Raštikis pareikalavo iš Smetonos sudaryti naują vyriausybę. Ji buvo sudaryta 1939 m. kovo 28 d. Gen. štabo viršininko Černiaus — „keturių generolų vyriausybė“ (Černius, Sutkus, Skučas, Musteikis) su civiliais, pasilikdamas sau teisę kontroliuoti (ar vadova-

vimo) iš šalies, atsisakęs Smetonos pasiūlymo pačiam sudaryti vyriausybę ir nepasitūliusi į vyriausybės pirmininkus savarakišką civilį, kad vyriausybė neišeitų iš Raštikio įtakos.

4) 1939 m. lapkričio mėn. Černiaus kabineta paleidus, sudarinėjant Merkio kabineta (1939. XI. 21. — 1940. VI. 15.), Raštikis smarkiai priešinosi prieš Smetonos kabineta, Merki, bet vėl atsisakė Smetonos siūlymo pačiam sudaryti kabineta. Merkio kabinetas buvo sudarytas, Raštikiui protestuojant.

5) Nustojęs valdžios įtakos, Raštikis 1940 Naujienos Metams parašo į Karininkų Romovės leidžiamą žurnalą „Kardą“ straipsnį, nurodydamas Vyriausybei politikos gaires ir pabrėždamas neteisėną kariuomenės vadų atlyginimą, mažesnę už buvusio Kauno miesto burmistro Merkio. Šis paskutinis Raštikio Smetonai nurodymas sudarė galutinį Smetonos pasiryžimą atleisti jį iš kariuomenės vado vietos.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

„NAUJIENAS“

Jos visad rašo

TEISYBĖ

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLIO LIGOS
2888 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulecki Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR SLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5, trečiadieniais
ir sešadieniais 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius.
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą sešadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidentijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus. Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujos rez. telefonai: 448-5545

V. Tumdonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei
neatsiliepia, tai telefonai: GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(A-Pch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sešadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

TAMPA, FLA.

Antanas Vilis
parvežtas į namus

Antanas Vilis išguldė ligoninėje 5 savaites, jau 10 dienų kaip grįžo namo. Jo sveikata kiek pagerėjo, bet dar vis gana silpnas, dar reikalingas specialaus slaugymo. Po penkių savaitių ligoninėje, buvo manyta, kad reikės su daktaro patarimu perduoti į slaugymo prieglaudą. Sūnus Eugenius atlekt iš Kalifornijos ir pagelbėjo sutvarkyti, kad nereikėtų tėvą perduoti kitiems slaugyti. Užsake į namus ligoninės lovą su visais ligoniui patogumais ir keletą dienų sūnus pats savo tėvelį dieną ir naktį slaugė, nes jo motinos sveikata jau buvo veik kritiškai išsibal-gusi.

Antanas namuose patogiausiai slaugomas, po savaitės laiko jau pradėjo atsikelti ir keletą kartų jau pereina per kambarį be kitų pagalbos. Atrodo, kad Vilis šeimai vėl pralinksms — praeis gyvenimo saulutę. Antanui geriausias gyduolis, jo mylimi nameliai. Daug sveikatos pridavė ir jo draugai, giminės, net ir tolimesnieji pažįstami, kurių daugybė atsuntė jam linkėjimų kortelės.

Antanas dar silpnas, bet visus nuosirdžius jam suplaukusius sveikatos linkėjimus skai-

to net po keletą kartų, pats stebisi, kad tiek nuosirdžių artimų turi ir nuo širdies visiems dėkoja. Ačiū Tampos lietuvių klubo nariams ir St. Petersburgo lietuvių klubo visiems nariams, kurie taip nuosirdžiai atsuntė sveikatos linkėjimus. Daug pagalbos suteikė giminiams Aldo-na ir Edvardas Rybarczyk. Jie veik kiekvieną dieną aplankė Antaną ligoninėje ir namuose ir visus naminius reikalus tvarkė kaip tikriems tėvams.

Ona Vilienė-Willis (Onutė) — Tampos lietuvių klubo nariai visi prašomi atsilankyti į mėnesinį susirinkimą, kuris įvyks lapkričio-November 2 d. 2 val. popiet. Susirinkimas bus tose pačiose patalpose. Nariai turi daug sumanymų ateinančiam žiemos sezonui. Prašomi ir naujai nariai įstoti į šį draugišką klubą.

Klubo sekr. O. V.

Ir turtuoliai pajuto pasaulinę infliaciją

Infliacija piekia ne vien neturtinguosius, bet ir turtuolius, kuriems, kaip importeriai tvirtina, iš viso pasaulio į Ameriką kasmet importuojama už \$100 milijonų įvairių skanėstų.

Štai keli pavyzdžiai kaip už ką ir kiek yra pakilusios "gumetų" (skanėstų) kainos: "Šakniagybių" (truffles) mažutė dėžutė 1969 metais New York'e kaštavo \$65, dabar \$165 (Truffles yra fungus — grybeliai, kurie auga Prancūzijos ir Italijos ūkių laukuose ir juos iš žemės iškniša tam tikslui išmokytos kiaulės). Rusiškųjų tikrų (kaviaro) svoro kaina dabar \$95; 9 uncijų skardinėlė grybų iš Pariziaus kaštuoja \$9.50; gatavai paruoštas Wellington jautienos filetas dabar kaštuoja \$65.

"Dvylikos uncijų smulkiai maltos, supirkinčios ir pastovintos mėsos tūtelė (dešrelė) kiekviena po \$38; škotiška lašiša \$16.50 svaras, mažytė skardinėlė prancūziškų žuvėlių (chives) \$35, belgiškas šokoladas \$7.50 svaras. Pranešime tvirtinama, kad šiandien geri pietūs keturiems asmenims gali lengvai kaštuoti tūkstantį dolerių.

JAVORSKIS TVIRTINA, KAD TEISMAS NIKSONĄ APKALTINS

Buvęs specialus Watergate prosekutorius Leon Jaworski, kurs iš tų pareigų šiomis dienomis pasitraukė, pasakė, kad "greitu laiku bus paskelbti faktiški įrodymai, kurie parodys, kad Watergate nuslėpimų byloje Richard Nikson vaidino žymią rolę". Jaworski dar pastebėjo, kad iš prezidento Fordo kalčių atleidimo priėmimas aiškiai rodo, kad Niksonas yra kaltas, kadangi nekaltam jokio atleidimo nereikia.

IS DIONIZO POSKOS EPIGRAMŲ

— Nepeik tų mano raštų, nes rašė artijas — su žagre, nes su plunksna žemės rašytojas.
— Lietuviai ir žemaičiai, ar galvijai esame? Argi tėviškos kalbos niekad nebmokėsme?
— Kas kita yra petingas, o kas kita išmintingas.

Čikagos Brookfield zoologijos sode kalnu ožka stebi susirūpinusį palai-pietį išbėgusį savo įpėdinį. Jis skėmingai nulipo žemyn.

— Gudriai ir budriai su visais būlavau, o durniu pasivertęs ne vieną apgavau.
— Tai ne suvisu dar blogos garynės, kad yra duonos, norint avizinės.

ALKSNINUKAS

Alksninukas, nors ir kuklios jo spalvės, yra labai malonus ir visų paukščių mėgėjų mėgstamas paukštis. Jis yra nuolat veiklus, jūdrus; jo pozos yra įvairiausios, jis prikimba prie ploniausių šakelių nugara, atsukta žemyn, moka laiptuoti net statmenais plonais stiebais ir šiuo atžvilgiu prilygsta žylėms. Būdamas nelaisvėje, kartais net miega keistoje pozoje, pvz., prikimęs prie narvo sienelės virbalų. Žmogaus jis mažai bijo ir prisileidžia visai arti, o pagautas nuostabiai greit apsiranta su naujomis sąlygomis, ir net seni paukščiai (o tai tarp paukščių retai būna) taip prijunksta, kad nutupia ant žmogaus ir ima iš jo rankų maistą. Tad iš visų grūdesių smulkių paukščių jis daugiausia tinka būti laikomas narvelyje.

T. Ivanauskas
(iš "Lietuvos paukščių")

◆ Geros knygos yra tikri draugai. Bacon

● Geriau gyvas elgeta, negu palaidotas imperatorius. La Fontaine

RYTOJ GIEMĖ SVENTOS

Anykštėnas poezijoje tik emės reikštis Kairys jaunas pasimirė išstremtas pauralėn, neišleides Panevėžy jau cenzūruoto savo lenkiškos ir lietuviškos poezijos rinkinio, bet Baronas savo "Artojų giesmėmis šventomis", o ypačiai "Anykščių šileliu", "Kėlionė Petaburkan" ir "Lietuvos senovės paminėjimu" (Giedu dainelė — savo giesmelę apie rūpesčius, vargelių Lietuvos krašto), iš dalies dar "Pasikalbėjimu giesmininko su Lietuva" ir verstine "Dievo ryškė ir malone" iškilio į didžiausią Lietuvos poetų aukštį ir palenkė sau tiek kaimo, tiek užkaimio širdis, o savo "Anykščių šilelio" kalba ir šiai lietuvių kalbos žiniomis jis stebino vokiečių kalbininkus.

M. Biržiška
(iš "Lietuvių tautos kelias")

LIETUVOS LAKSTINGALA

Lietuvoje lakstingala yra paprastas paukštis, tačiau tik ten, kur vieta jai tinka. Ji nemėgsta sausų vietų, smėlynų, pušynų bei eglynų; priešingai, tankius lapuotus miškus, ypač drėgną alksnyną jai labai tinka. Kauno apylinkėse, ypač Nemuno daugose, kur auga nepaprastas medžių mišinys, karklai, gluosniai, alksniai susipynę su apyniais, gervuogėmis ir t. t. lakstingalos mielai laikosi, ir ten pavasarį nuolat girdėti jų giesmės. Upių pakraščiuose irgi apščiui randama; Lietuvoje ypač daug jų Nevėžio, Dubysos, Mėrkio krantuose. Klaidėdos krašte ypač Nemuno deltoje labai daug tinkamų joms vietų, pv., apie Rusnę, Miniją, bet ir apie Šilutę yra jų daug. Seni tankūs sodai, ypač arti ežerų, tvenkinių yra lakstingalų mėgstamiausios vietos. Neringoj lakstingalos yra, palyginti, retos.

T. Ivanauskas
(iš "Lietuvos paukščių")

GANDRO VAIKAI

Vos prasikales gandrūkas mėgina kalenti snapu, aukštai užversdamas galvą ant nugaros. Žinoma, iš pradžių nieko negirdėti, nes snapas esti labai minkštas, tad šis judesys galėtų būti nesuprantamas, bet po kelių dienų jis aiškėja ir pradeda girdėtis tylus kalenimas. Galvos užvertimas ir kalenimas virsta neįsvengiamą ceremoniją, kuria sutinka tėvus, net ir tada, kai jie esti labai alkani.

Žinoma, gandrai turi daug laiko ir gali palaukti, kol vaikas baigs šią ceremoniją, bet žmogus, pasiryžęs išauginti iš mažens gandrūką, kartais nekantrauja, kol jo augintinis atlieka šį lyg etikos nustatytą formalumą.

T. Ivanauskas
(iš "Lietuvos paukščių")

PRAGYVENIMAS

Pajūrio miestely turistai kalbasi su žveju.
— Tai iš ko jūs čia pragyvenate? — klausia turistai.
— Iš to, ką duoda jūra. Žiemą iš žuvų, o vasarą iš skenduolių.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Išsisi ir tyli visa žemė, džiaugiasi ir linksmai šoka" — Iza. 14:7.

Dėkojame Dievui už tokį brangų ir širdį palinkusiantį jojo pažadą, kuris bus įvykdytas tada, kai bus įsteigta žemėje ilgal maldos prašytoji Dievo nepajudinamoji karalystė, kurios Karalius karaliaus teisingume ir kurios kunigaikščiai darys teisybę. (Mt. Iza. 32:1; Pat. 14:7). Iš tikrųjų šita karalystė, kaip pranašo pasakytą, bus "visų tautų pagėdijimas". Jos veikimu bus palaimintos visos žemės tautos ir giminės. Joje bus suteikta žmonėms pilno ir amžino gyvenimo laimė, ramybė, sveikata, atilsis, saugumas, gerovė ir tobula teisingumo ir meilės valdžia. Visi pavojingi, kenksmingi ir nepataisomi žmonijos priešai bus sunaikinti nuo žemės paviršiaus.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO ISGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-5

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKŲMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11928 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Visi pavergtieji nori išemigruoti

Christian Science Monitor rašo, kad ne vien žydų daugumas nori apleisti Sovietų Sąjungą. Kitų tautų žmonės — lietuviai, ukrainiečiai, armėnai yra kelios iš daugelio tautybių, siekiančių pralaužti sau kelią iš sovietijos į Vakarus.

Deja, nesiseka jiems atkreipti į save didesnio pasaulio susidomėjimo. Nesulaukia jie paramos iš galingųjų organizacijų Vakaruose, kaip pavyzdžiui sionistų, kurie galėtų prarasti kampaniją jų naudai. Neturi jie stipresnės politinės įtakos užsienio parlamentuose. Tačiau nemažiau drąsiai ir atkakliai jie tęsia savo kovą.

Paskutiniu laiku suakutėjo vokiečių etninės grupės reikalas sovietų Rusijoje. Maskvai su Bona (Vakaru Vokietija) pagerinus santykius vokiečiai po kelis šimtus kas mėnesį gauna leidimus apleisti Sovietiją, bet norinčių išvažiuoti — kandidatų skaičius yra daug didesnis. Šiuo metu apie 3,500 šeimų galvų, at-

stovaujančių apie 15 tūkstančių vokiečių sovietų Centrinėje Azijoje, atsisaukė į kanceliją Schmidtą, prašydami pagalbos jiems persikelti į Vakarus Vokietiją. Paskutiniiais mėnesiais pradeda išsileidimo reikalauti Estijoje esantieji vokiečiai. Sovietų Sąjungoje dar yra likę apie 1 milijonas ir 800 tūkstančių vokiečių, daugiausiai Sibire ir Centrinėje Azijoje, kur jie buvo deportuoti praėjusiam II Pasauliniam Karui prasidėjus.

Zinant, kaip sovietų bolševikai slepia bet kokias informacijas apie pavergtų žmonių ir tautų merdėjimą visokiuose "gulaguose", negalima gauti jokių informacijų, kiek jų dar yra gyvų ištreimė ir kiek susidarytų norinčių apleisti tą pragarą. Tačiau reikia tikėti, kad Vakarai jų ir kitų pajungtųjų tautų nepamirš, o pareikalaus. Kremlius prisiderinti prie civilizuotų tarptautinių normų apie laisvą emigraciją, baigia laikraštis.

TAUPYTOJAMS BŪTŲ NAUDINGAS ĮSTATYMAS

Philomena D. Pakel praneša, kad Ohio valstijos atstovas Donald Clancy pasiūlė JAV Kongresui įstatymą (H. R. 102 47), kuris taupymo bendrovėse taupančius taupytojus atleistų nuo vieno tūkstančių valstybės mokesčių.

Jei toks įstatymas būtų priimtas, tai jis paragintų žmones taupyti taupymo ir skolinimo bendrovėse, o šios bendrovės turėtų pinigų naujai įsigijamų namų paskoloms. Namų statyba padidintų dirbančių darbininkų skaičių. Valdžia, atsakydama nuo menkųjų pa-

jamų, net dvigubai arba daugiau atsiimtų iš kitų šaltinių. Kas pažįsta kongreso ar senato atstovus, tai turėtų juos paraginti tokį įstatymą priimti, nes jis visiems krašto gyventojams būtų naudingas.

Šia proga noriu priminti, kad Chicago Savings bendrovėje dirba Stasys Gečas ir Don Pučinskas, kurie gali būti labai naudingi socialinio draudimo pensijų, taksų, namų paskolų ir kitais klausimais. Patarimus jie teikia veltui. Galima su jais pasikalbėti žodžiu arba paprašyti telefonistės, kad su jais sujungtų. W. B. Sebastian

BELAUKIANT K. ŠKIRPOS KNYGOS

Daug kas nerimauja belaukdamas buv. Berlyne specialaus Lietuvos pasiuntinio ir įgaliojimo ministerio knygos "Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti". K. Škirpaite teko būti pačioje diplomatinės ugnies, kai sprendėsi ne tik Lietuvos klausimas, bet ir viso pasaulio. Jis šią pavojingą dramą išgyveno, ją iš arti stebėjo ir sekė paslaptis, kurios jam tuomet buvo prieinamos.

Washingtono teko matyti K. Škirpą ir keliomis mintimis dėl šios knygos pasidominti. Jo pareikimu, knyga au yra surinkta ir laukiama paskutinė laukymo korektūra. Kitos korektūros jau esančios jo paties peržiūros. Knyga išeis tikriausiai šiais metais. Tikima, kad ji jau pasirodys lapkričio mėn.

K. Škirpa pasakoja, kad knygoje bus suminėti faktai, liečiantys Hitlerio planus Lietuvos atžvilgiu. Bus nemaža dokumentalės medžiagos, slapčių susirašinėjimų su nacių vyriausybės nariais, kurie atidengs dar niekam nežinomus faktus ir diplomatinės nacių kombinacijas. Kai kam ji gali būti tikra staigmena, nes ji bus lengvai skaitoma.

Dar bent kiek kantrybės. Ne už ilgo visi ją galės gauti. C. Valencija

MIRIMAI ČIKAGOJE ŽYMAI SUMAŽEJO

Čikagos sveikatos komisionierius Dr. Murray C. Brown savo pranešime Blue Cross ir Blue Shield įstaigose pasakė, kad šiemet pastebėtas žymus mirimų sumažėjimas, ir kad miesto Sveikatos Taryba dėl to esanti "labai laiminga". Iš 21 mirimų prie-

žasčių sumažėjimai nustatyti 17 priežasčių, jų tarpe tokių kaip širdies ligos, vėžys, vaskuliariniai sutrikimai (jų tarpe smūginės, infliuza, pneumonija (plaučių uždegimas) ir kūdikių ligos. Net cirrhosis (kepenų) liga mirimais pastebėtinai sumažėjo, kaip dr. Brown aiškina, dėlto, kad žmonės mažiau begeria alkoholio.

Dr. Brown spėja, kad mirimų sumažėjimui prisideda tai, kad žmonės geriau pradėjo prižiūrėti savo sveikatą, valgo geresnę valgių, gauna geresnę mediciną, paslaugą ir imunizaciją ir gal būt, dėlto, kad praeitą žiemą buvo palyginti švelni. Doktorai kol kas tik spėlioja, tikros priežasties nežino, bet yra "labai patenkinti".

Ką Dr. Brown pamiršo, tai, kad tikroji mirimų sumažėjimų priežastis greičiausia yra ta, kad čikagiečiai "blogiau" valgo negu Lietuvos suverenumui atstatyti". K. Škirpaite teko būti pačioje diplomatinės ugnies, kai sprendėsi ne tik Lietuvos klausimas, bet ir viso pasaulio. Jis šią pavojingą dramą išgyveno, ją iš arti stebėjo ir sekė paslaptis, kurios jam tuomet buvo prieinamos.

Nubaudė ginklų pardavėją

Apygardos teismo teisėjas Earl Arkiss nuteisė nelegalių ginklų pardavinėtoją Jack Parrott, 24, nuo vienuoliki trijų metų kalėjimo. Jis buvo pagautas nelegaliai pardavinėjant šaunamų ginklų. Parrott apsigavo parduodamas nuturintą šautuvą dviem Chicago policininkams, kurie nudaugė esą gatvių gaujos narius. Teisėjas nusikaltėliui pavadino "gilinės pardavėju, kuris platina terorą žmonių bendruomenėje".

Parrottui teismo paskirtoji bausmė skaitoma padidinta po to, kai ir Chicago meras Daley, ir policijos viršininkas Rochford ir valst. prokuroras Carey paprašė teisėtvarkos padidinti bausmes už nelegalių ginklų pardavinėjimą. Parrott buvo sąlyginiai paliktas laisvas po to kai buvo areštuotas už įsilaužimą į svetimą automobilį.

TRUMP AI

— Vladas Šoliūnas, Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos pirmininkas ir Chicago Lie-tuvių Tarybos išdėstė iš Chicago sumažėjimas, ir kad miesto Sveikatos Taryba dėl to esanti "labai laiminga". Iš 21 mirimų prie-

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
LIVE-IN HOUSEKEEPER
as part of family. Light cooking for elderly couple. No children. No pets. Private room and bath. Good home. Top salary. References. Some English necessary.
529-5081

Willow Springs, Ill. 60480, tel. 839-5874.

— A. a. Vytautas Jonas Mažeika, ilgametis clevelandietis, š. m. spalio 10 d. staiga mirė, liūdesy palikdamas savo žmoną Oną ir dvi išteketusias dukras. Velionis buvo pašarvotas Jakubs & Son laidojimo namuose ir palaidotas š. m. spalio 14 d. Visų Sielių kapinėse. Velionis buvo populiarus, todėl su juo atsiveikino ir į kapines palydėjo daug žmonių.

— Atst. Edward J. Dervinski (R.-Ill.), išrinktas Respublikonų partijos Tautinių grupių tarybos pirmininku. Buves pirm. Laczlo Pasztor pasitraukė iš šių pareigų ir buvo išrinktas Garbės pirmininku.

— Lincoln Parko Zoologijos sode šį savaitgalį, spalio 26 ir 27 d., bus įrengtas parodomasis ūkis. Agronomijos studentai iš Illinois universiteto Urbanoje rodys įvairius ūkio darbus, gyvulių ir ūkio padargus. Taip pat bus rodomi žemės ūkio produktai. Laukiamos ekskursijos ir pavieniai lankytojai.

— Chicago Parkų Distrikto ruošia kaimiškose miesto parkuose įvairius kursus vaikams, suaugusiems ir pensininkams. Apie juos kviečiama teirautis Informacijos departamento, tel. 294-2493.

— K. Karuža, visuomenininkas ir lietuviškos spaudos bendradarbis, savininkas motelio "Trakai", 3675 Manon St., Los Angeles, Cal. 90027, rašydamas Naujienoms visuomenininkais reizinimui vieną savaitę nemokamai sulig gautais adresais.

— Sofia Ozelenės knyga "Dienų vitražai" bus pateikta Chicago lietuvių visuomenės dėmesui lapkričio 10 d. Lietuvių tautiniuose namuose. Supažindinimą praves Jūratė Jasaitė.

— Algirdo Greimo, semantikos profesorius Paryžiuje, paskaita bus spalio 27 d. 3 val. Jaupimo centro kavinėje.

— Rašomosios maš. visom kalbom ir gaidom, visuose modėliuose gaunamos Chicagoje: dieną LU 5-9500, ir vakarais pas A. Daugirdą tel. 476-7399 arba tiesiai SPARTA Savininko J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731, (Pr).

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės — Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos toleranciją ir palikti įvairių tipų bendradarbiavimą visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniais metais padvigubinti skaitytojus. (Pr).

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 W. 95th St.
GA 4-8654
Sant. Farm Fire and Marine Insurance Company

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel. REpublic 7-1941

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCINIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS
NAMU PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS -
NOTARIATAS - VERTIMAI
VISU ROSIU DRAUDIMO AGENTURA
J. BACEVICIUS - BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb., bū-galov, 63 ir Whipple. Retas pirkinys nebrangiai.
2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Švarus, geras teisinga kaina. Marquette Park. Puiki proga lietuviui.
4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parko apyl. Naujas sildymas. Reikia sutvarkyti parką.
PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.
ŠIMAITIS REALTY
Tel. 436-7878
2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

lietuvišką spaudą ir bendruosius darbus. Pratešdamas prenumeratą, jis įteikė vėjui 8 dol. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems rėmėjams už dovanas, platintojams už pastangas, o naujiems skaitytojams už dėmesį. Visi skaitytojai prašomi remti Naujienas ir jas platinti, darant pastangas rasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuvių kviečiami susipažinti su Naujienomis ir jas užsisakyti. Jos siunčiamos susipažinimui vieną savaitę nemokamai sulig gautais adresais.

VALDIS
REAL ESTATE
7051 So. Washenaw Ave. RE 7-7200
BUTU NUOMAVIMAS, IVAIRUS DRAUDIMAI, NAMU IR NEKILNAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visus rūšių namų apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O
62—30 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$112 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreipkitės:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEZINSKAS, 4065 Archer Ave.,
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS
Cia automobilių išlyginami ir nuda-
zomi. Darbas atliekamas sąžiningai
ir gerai, prityrusių darbininkų.
Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Antanas Gerbačiauskas, rev.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pasirinkti
lietuvių kailiuką
Chicagoje
NORMANA
BURŠTEINA
Tel. 263-5826
(staigos) ir
677-8439
(buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo
įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai,
maistas, dolieriniai Certificatai.
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuvių išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vėjus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sanderius su okupantais ar jų įgaliojtiniais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tylaia lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visoms įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geresne draugijoje girti Naujienos yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžius užsiimančiuosiu Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbus ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos, taip pat pavergtų Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusel metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusel metų — \$12.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vėjus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių išpareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____
ADRESAS _____